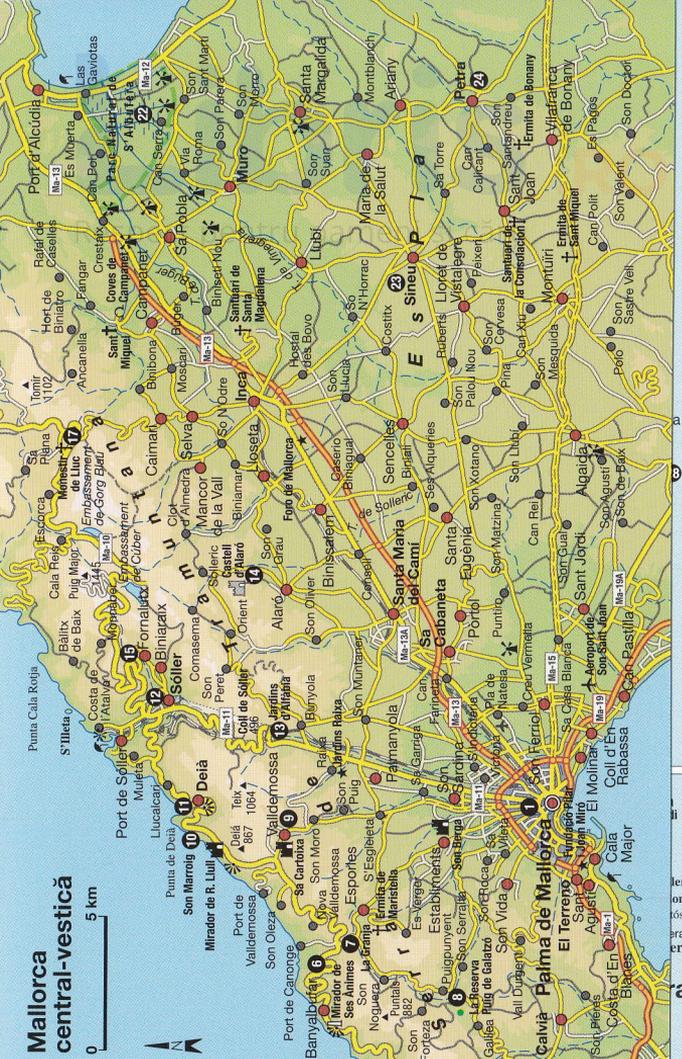

Mallorca
central-vestică

0 5 km

LINGHEA

MALLORCA

ÎNCEPE CĂLĂTORIA

TOP 10 ATRACȚII

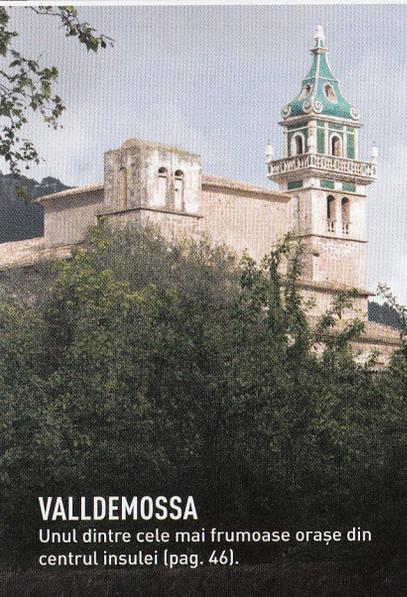
MONESTIR DE LLUC

Priveliști frumoase și muzică înălțătoare în cel mai sfânt loc din Mallorca (pag. 57).

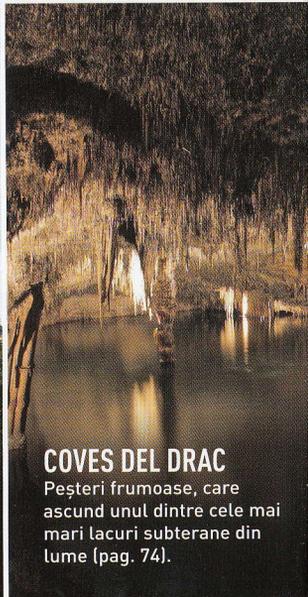
PLAJELE

Cei mai mulți vizitatori sunt atrași de plajele superbe înconjurate de ape cristaline.

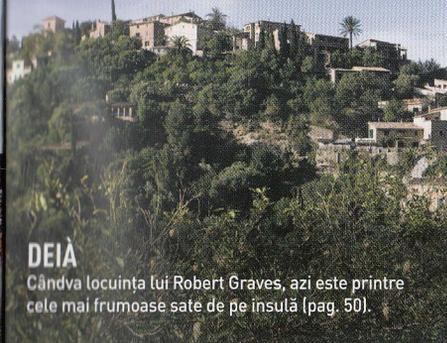
VALDEMOSSA

Unul dintre cele mai frumoase orașe din centrul insulei (pag. 46).

COVES DEL DRAC

Peșteri frumoase, care ascund unul dintre cele mai mari lacuri subterane din lume (pag. 74).

DEIÀ

Cândva locuința lui Robert Graves, azi este printre cele mai frumoase sate de pe insulă (pag. 50).

CAN PRUNERA

Aflați informații despre modernism în muzeul din Sóller (pag. 52).

SERRA DE TRAMUNTANA

Faceți o plimbare prin acest loc inclus recent în Patrimoniul UNESCO (pag. 43).

PIAȚA SINEU

Piața țăranilor se ține în mod tradițional miercuri dimineața și este indiscutabil cea mai bună de pe insulă (pag. 68).

FUNDACIÓ PILAR I JOAN MIRÓ

Explorați viața și opera unuia dintre cei mai mari artiști ai Spaniei (pag. 39).

CATEDRALA DIN PALMA

Catedrala gotică maiestuoasă și impunătoare domină orașul și portul Palma de Mallorca (pag. 26).

Respect pentru oameni și cărți

CUPRINS

Introducere	8
Scurt istoric	14
Unde mergem	25
📍 <i>Orientare pe hartă</i>	
Palma de Mallorca	25
<i>Catedrala 26, Palau de l'Almudaina 28, În jurul centrului istoric 29, Curți interioare și muzee 31, Obiective modernista 33, Barri Sant Miquel 34, De la Passeig des Born spre malul mării 36, Obiective din afara orașului 38</i>	
Colțul vestic	40
<i>La vest de golf 41, Port d'Andratx și Sant Elm 42, Urcând pe frumoasa coastă 43, La Granja 44</i>	
Coasta de vest	45
<i>La Real Cartuja de Valldemossa 46, Prin oraș 48, Son Marroig 49, Deià 50, Cala de Deià 51, Söllter și portul său 52, Două grădini 53, De la Bunyola spre Castle d'Alaró 54, Centrul Tramuntanei 55, Monestir de Lluc 57</i>	
Nordul și nord-estul	58
<i>Pollença 59, Cala Sant Vicenç și Port de Pollença 61, Cap de Formentor 62, Alcúdia 64, Port d'Alcúdia și golful 65, Parc Natural de S'Albufera 66</i>	
Câmpia Centrală	67
<i>Sa Pobla 67, Binissalem și Sineu 68, De la Petra spre sanctuare 69</i>	

Estul și sud-estul	71
<i>Artà și Ses Païsses 71, Capdepera 72, Cala Ratjada 73, De la Cala Millor spre Porto Cristo 74, Felanitx și Santuari de Sant Salvador 75, De la Porto Colom spre Cala Mondragó 76, Santanyi și Cala Figuera 77, Finalul călătoriei 78</i>	
Timp liber	81
Sporturi	81
Cumpărături	87
Divertisment și viață de noapte	90
În concediu cu copiii	92
Masa în oraș	96
Sfaturi de călătorie	111
Hoteluri recomandate	131
Index	141
Curiozități	
<i>Creativitate</i>	19
<i>Repere istorice</i>	23
<i>Dinastia March</i>	35
<i>Catalina Tomás</i>	47
<i>Puig de Santa Maria</i>	59
<i>Beciuri</i>	70
<i>Cabrera</i>	79
<i>Festivaluri de muzică</i>	93
<i>Calendarul evenimentelor</i>	95
<i>Pâine cu ulei</i>	99

UNDE MERGEM

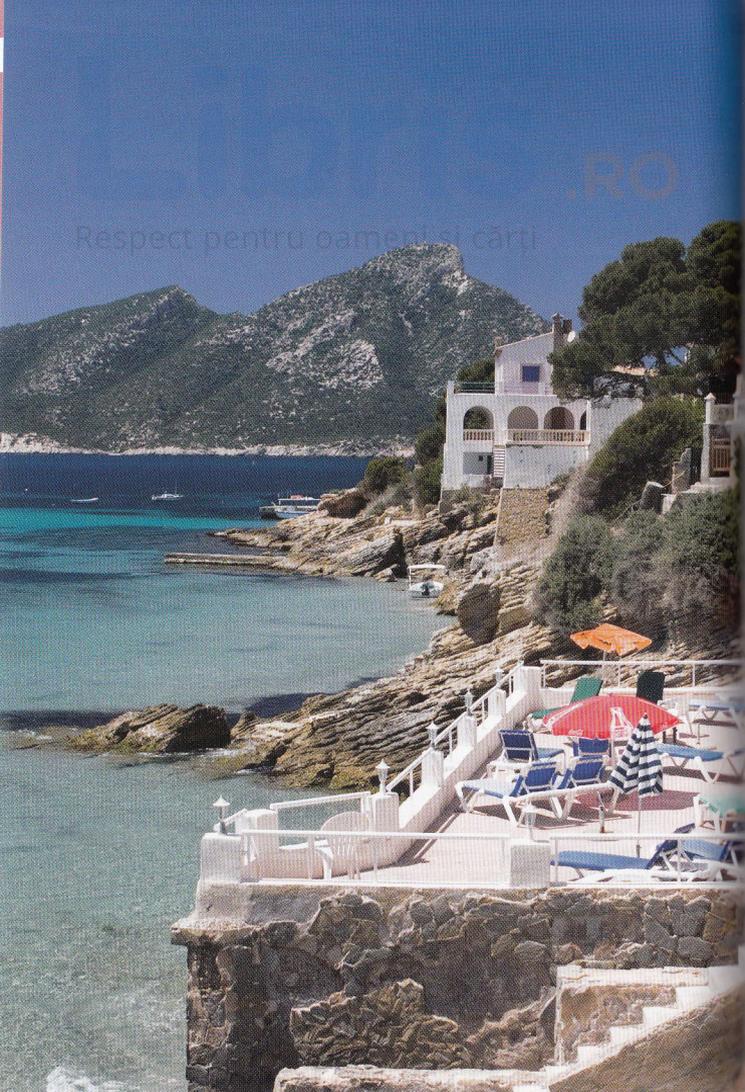
Deși unii vizitatori ajung pe micuța insulă din Mediterană cu feribotul care pleacă din Spania continentală, majoritatea aterizează pe aeroportul din Palma, Son Sant Joan, care se află la 9 km de capitala Palma de Mallorca. Șoseaua de centură Via Cintura înconjoară orașul, iar restul drumurilor duc spre celelalte direcții: coasta sălbatică din nord-vest, orașele liniștite din câmpiile interioare, mlaștinile S'Albufera din nord, golfurile micuțe din est sau porțiunile pline cu turiști la est și vest de Palma și pe coasta de nord.

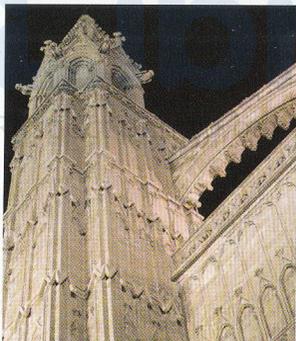
Agențiile turistice organizează excursii, cu autobuzul sau vaporul, sau cu ambele, spre plajele ascunse, satele montane, peșterile spectaculoase și piețele care se organizează săptămânal, însă cel mai util este să închiriați o mașină. Există doar două linii de cale ferată – una în direcția Inca (mai apoi Sa Pobla spre nord și Manacor spre est), iar cealaltă este ruta pitorească spre Sóller. Autobuzele care circulă în Mallorca au curse numeroase și regulate.

PALMA DE MALLORCA

Palma 📍 este un oraș mare, cosmopolit, așezat într-un golf ascuns, cu cca 400 500 de locuitori, aproape jumătate din populația stabilă a insulei Mallorca. Este un oraș mediteranean tipic, cu palmieri și tufe de oleandru parfumat, cafelele cu terasă, iar în golful din apropiere stau înghesuite iahturi și vapoare. Palma este un oraș cu un trecut bogat, ceea ce se poate vedea după catedrala gotică ce străjuiește deasupra zidurilor orașului, dacă veniți din direcția aeroportului. Este un oraș modern și rafinat, cu magazine de designer, restaurante scumpe și galerii de artă șic pitite pe aleile înguste. La căderea serii, orașul prinde viață și rămâne treaz până dimineața.

Sant Elm și insula Sa Dragonera

Turnul catedralei noaptea

Cartierul vechi din jurul catedralei – marcat pe indicatoare cu „Centre Historic” – este așezat pe un deal jos cu vedere spre golf, iar străzile înguste și vechi oferă multe surprize plăcute. La est de centru, se află Platja de Palma, un șir lung de plaje cu nisip, puse în umbră de o fâșie de asfalt între Ca'n Pastilla și S'Arenal. La vest, se întinde promenada de la malul mării, partea modernă din Palma, cu hoteluri de lux

cu vedere la pădurea de conifere din port, de care o desparte o șosea cu șase benzi. Turnurile de piatră de la Castell de Bellver (pag. 39) se află în vârful dealurilor împădurite, deasupra orașului; familia regală spaniolă are aici o reședință de vară.

CATEDRALA

Catedrala (www.catedraldemallorca.info; L–V iun.–sept. 10:00–18:15; apr.–mai și oct. –17:15; nov.–mar. –15:15; S 10:00–14:15 tot anul; intrarea prin muzeu) se înalță semeață deasupra zidurilor de piatră ale orașului, fiind iluminată spectaculos noaptea. Numită și **La Seu**, catedrala se numără printre cele mai frumoase biserici gotice din Spania. Construcția a început în 1230 sub Iacob I pe locul fostei Mari Moschei, după ce creștinii au eliberat insula de sub ocupația maură, și a durat aproape patru secole până la finalizare. Grinzile dese din partea sudică creează un efect extraordinar, mai ales în lumina apusului, când se oglindesc în lacul de jos din Parc de la Mar.

Pe aceeași parte, se află **Portal del Mirador** din sec. XIV, o explozie de figuri cioplite în piatră de arhitectul și sculptorul Guillem Sagrera (1397–1454), incluzând și *Cina cea de taină*. Intrarea prin turnul cu clopote din sec. XIII, Portal de l'Almoina, sub piață, este rezervată credincioșilor care merg la slujbă. Înainte de a intra, opriți-vă un moment pentru a admira priveliștea superbă asupra Golfului Palma, care începe de la **Mirador** și se întinde spre sud.

În **Museu del Catedral** (orar la fel ca mai sus), se găsește un superb ostensoriu din argint, câteva tablouri medievale interesante și moaște sfinte. Prin podeaua de sticlă se văd secțiuni din orașul roman vechi. Trecând pe sub poarta veche renaștentistă sculptată în lemn ajungeți la capitolul baroc. Subsolul catedralei, care are trei culoare pe o lungime de 121 m, este susținut de coloane subțiri și elegante. Cea mai mare dintre cele șapte **ferestre circulare cu vitraliu** este magnifică,

Catedrala din Palma supraveghează portul

Tururi ghidate

Vara, tururile ghidate au ca tematică modernisme, Cartierul Evreiesc, curțile interioare sau viața de noapte, în timp ce traseul denumit Palma Monumental oferă informații istorice. Luați broșuri de la birourile turistice sau sunați la tel.: 902 102 365.

construirea catedralei la începutul sec. XX. (*Modernisme* este varianta catalană a curentului Art nouveau). În Capella de la Trinitat, în care, amplasată în capătul estic, se află mormintele lui Iacob II și Iacob III, regii Cataloniei și Mallorcăi din sec. XIV. Capela Sf. Petru este acoperită cu decorațiuni din ceramică inovatoare ale artistului mallorcan Miquel Barceló, care a lucrat șase ani la capelă înainte de a fi inaugurată în febr. 2007.

La est de catedrală, se află **Museu Diocesă** (același orar ca al catedralei), care își are sediul permanent în Palatul Episcopal. Sunt expuse statui medievale și gotice și vitralii frumoase create de Gaudí, care a locuit în palat în timp ce lucra la catedrală. Clădirea palatului merită ea însăși vizitată.

PALAU DE L'ALMUDAINA

La vest de catedrală, se află **Palau de l'Almudaina** Ⓢ (Ma-D apr.-sep. 10:00-20:00, oct.-mar. -18:00; gratuit pentru cetățenii UE vara Mi-J 17:00-20:00, iarna 15:00-18:00; www.patriomonionacional.es). Pe vremuri, aici își aveau reședința vizirii mauri, apoi regii medievale ai Mallorcăi, fiind o îmbinare perfectă de arhitectură islamică și catalan-gotică. De palat aparține și sala tronului din sec. XIII, din piatră (Tinell), o grădină

cu diagonala de 12 m, fiind compusă din 1236 de bucăți diferite de sticlă colorată. Extraordinarul *baldachino*, o coroană cu spini din fier forjat care se află deasupra altarului înalt, a fost adăugat ulterior de arhitectul catalan *modernist* Antoni Gaudí, care a creat Sagrada Família din Barcelona, lucrând 10 ani la

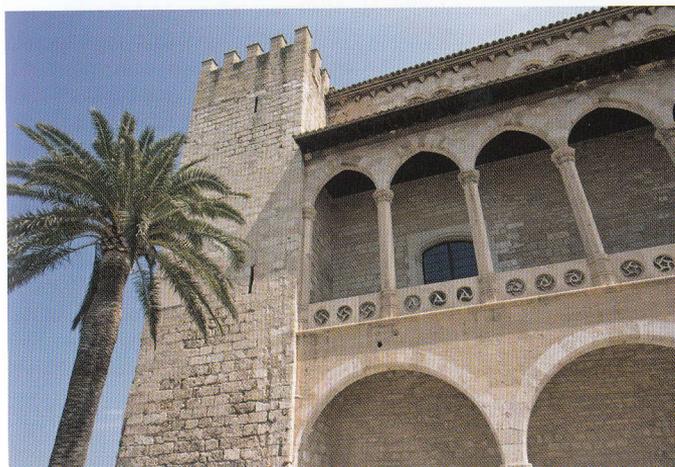
interioară drăguță (Patio del Rei), o capelă gotică (Capella de Santa Anna) și birourile regale care au fost restaurate complet, folosite uneori de regele din prezent. Pe ziduri și plafoane, se pot vedea urmele zugrăvelii foarte vechi. Mai există și câteva tapiserii flamande impresionante din sec. XV-XVI.

Arc de la Drassana Musulmana, lung de 18 m, pe sub care apa curge în jos spre S'Hort del Rei (pag. 36), ofereea pe vremuri domnitorilor mauri acces direct la mare.

ÎN JURUL CENTRULUI ISTORIC

Pe Carrer Palau Reial, la nord de Almudaina, unde căruțele colorate trase de cai stau aliniate în așteptare de pasageri, se află un palat care găzduiește **Palau March Museu** Ⓢ (www.fundacionbmarch.es; L-V apr.-oct. 10:00-18:00; nov.-mar. 10:00-14:00 S 10:30-14:00). În maiestuoasa clădire și în curtea interioară, găsim o colecție mică, însă superbă, de sculpturi

Palau de l'Almudaina era reședința regilor medievale

Sculptură din Palau March

contemporane, cu lucrări de Henry Moore, Barbara Hepworth, Rodin și Chillida și picturi murale ale artistului catalan Josep Maria Sert, precum și câteva expoziții de artă contemporană de calitate. Primăvara și vara în palat se organizează concerte de muzică clasică.

Coloanele roșiatice ale

Parlament de les Illes

Baleares (clădirea Parlamentului) se întind aproape pe toată Carrer Palau Reial. La celălalt capăt, fațada renascentistă opulentă a lui **Ajuntament** (Primăria), acoperișul din lemn care se revarsă susținut de grinzi sculptate domină **Plaça del Cort**. (Intrați să vedeți statuile imense folosite la procesiuni, care sunt adăpostite în interior; www.palma.cat; D 11:00 și 12:00, la fiecare două săptămâni la 12:00 tururi în engleză, înscrierea în avans obligatorie la tel.: 618 914 517). În mijlocul pieței, se află un măslin antic, cioturos, un loc potrivit pentru a face fotografii.

Faceți dreapta spre *plaça* și ajungeți la o piațetă plăcută, care a primit denumirea după biserica din sec. XIV **Santa Eulàlia** Ⓞ, care are o construcție gotică, altarul pictat de Francisco Gomez și capele baroce. În spatele bisericii, pe îngusta Carrer Can Sanç (la ieșire de pe Carrer Carnisseria) se află **Can Joan de S'Aigo** (www.canjoandesaiigo.webs-sites.com), o cafenea decorată frumos cu faianță, fondată în 1700, locul preferat de artistul Joan Miró pentru a comanda ciocolată caldă și prăjitură cu migdale, astăzi foarte căutat pentru sortimentele de înghețată.

Dacă o luați la dreapta, veți ajunge în Plaça Quadrado, umbrită de palmieri și platani, unde se află câteva clădiri

interesante *moderniste*, cea mai faimoasă fiind Can Barceló (1902). Deasupra ferestrelor de la balconul de la etajul trei, fațada este decorată cu mozaic înfățișând scene de familie și femei cu copii. Impresionanta **Basilica de Sant Francesc** Ⓞ (L-S 09:30–12:30, 15:30–18:00) din sec. XIII este poziționată cu spatele spre Quadrado, dominând Plaça Sant Francesc din vecinătate. Sculptura din exterior îl înfățișează pe misionarul mallorcan Fratele Juníper Serra, fondatorul primelor misiuni în California (pag. 69). În stânga altarului baroc, se află o capelă barocă în care este mormântul din alabastru al unui cărturar catalan mistic, misionarul Ramón Llull (1235–1316). Însă punctul de atracție este încântătorul clastru gotic (prin care se intră în biserică), cu ale sale coloane subțiri, decorațiuni fine și lămâii din jurul fântânii centrale.

Basilica de Sant Francesc

CURȚI INTERIOARE ȘI MUZEE

În cartierul vechi din Palma, se regăsesc multe vile ce au aparținut cândva baronilor, majoritatea din sec. XVI–XVIII, cu uși din lemn care ascund curți interioare fermecătoare. Este o adevărată desfătare să admiri treptele decorate, palmierii, faianța pictată, plantele în ghivece și fântânile mici care oferă răcoare. Cele mai frumoase sunt Can Olesa de pe Carrer Morey, Can Tacón de pe Carrer de

Sant Jaume II, și Can Bordils (Arhivele Orașului Palma) și Can Oms, ambele pe Carrer Almudaina.

Majoritatea sunt proprietăți private sau comerciale și nu permit accesul turiștilor. Unele curți interioare pot fi văzute însă dacă vizitați muzeele care sunt găzduite de vile. De pildă, pe Carrer de la Portella, recent renovata clădire în stil renașcentist **Ca La Gran Cristiana** găzduiește **Museu de Mallorca** (www.museudemallorca.caib.es; Ma-V 10:00-18:00, S-D 11:00-14:00). Printre expozate se numără tablouri religioase din sec. XIII-XVIII, faianță *modernista* și tablouri din sec. XX. Expoziția de arheologie include relicve din perioada *talayotă*.

O altă vilă splendidă cu curte interioară, de pe Carrer de la Portella, este **Can Morey de Santmartí** (zilnic 09:30-20:30) care a fost reședința și atelierul portretistului și peisagistului catalan de sec. XX Xim Torres Lladó. Astăzi, aici funcționează un muzeu în cinstea pictorului suprarealist Salvador Dalí.

Singura vilă privată ce poate fi vizitată este **Can Marquès** (L-V 10:00-15:00, în weekend doar cu programare la tel.: 971 716 247), pe strada vecină Carrer Zanglada. Casa a fost ridicată în sec. XV, mobilată și decorată în stilul burghez tipic sec. XIX, cu câteva completări *modernista* interesante; în turul ghidat veți afla informații despre cum trăiau în acea perioadă familiile din Mallorca din clasa mijlocie-superioară. Casa găzduiește și expoziții de artă contemporană.

Can Marquès – interior

Aproape, pe Carrer Can Serra, veți vedea **Banyes Àrabs** (Băile Arabe; zilnic 09:00-19:00), încă în picioare după 1 000 de ani. Grădina din

curte este un loc liniștit, când nu este plină cu excursioniști. Mergeți să o vizitați în orele târzii ale după-amiezii.

OBIECTIVE MODERNISTA

Reveniți în Plaça Cort, de unde veți face câțiva pași până la străzile atrăgătoare și înguste cu magazine, Carrer Colom și Jaume II, și mai departe, spre fațadele galbene și obloanele verzi ale fostei piețe, în direcția **Plaça Major** (M). Piața este ticăsită cu standuri cu produse de artizanat, precum bijuterii sau țesături vopsite prin tehnica batik. Liftul duce la un mall subteran și la toaletele publice.

În drum spre piață, veți trece pe lângă **Plaça Marquès del Palmer**, unde veți vedea două exemple foarte bune de arhitectură *modernista*: Can Forteza Rei și L'Àguila, decorate cu ornamente complexe din fier forjat și înflorituri din ceramică; la parter se află o cafenea și un magazin elegant de pantofii.

Coborând treptele din Plaça Major, ajungeți în Plaça Weyler, pe marginea căreia sunt aliniate chioșcuri cu suvenir. Aici se află încă două clădiri care ilustrează perfect curentul *modernista*. Cea mare este impozantul **Hotel Gran** (H), transformat într-un centru cultural unde funcționează **Fundació La Caixa** (www.obrasociallacaixa.org; Ma-S 10:00-20:00, D 11:00-14:00). Aici veți găsi o librărie, o cafenea-restaurant

Hotel Gran

Forn des Teatre

elegantă și un centru artistic unde se expun colecții de artă contemporană – spaniolă și internațională, dar există și o expoziție permanentă a pictorului catalan Hermen Anglada Camarasa (1872–1959), care a trăit în Pollença. A fost primul hotel modern din Mallorca, construit în 1903 de Lluís Doménech i Muntaner. Anii agitați s-au încheiat în 1987 când La Caixa, o bancă de economii care susține arta în Catalonia și Insulele Baleare, a achiziționat clădirea.

Vizavi de Hotel Gran, se află o mică brutărie și o cafe-nea, **Forn des Teatre** (www.forndesteatre.com), a cărei fațadă grațioasă se regăsește pe multe ilustrate poștale. În josul străzii, în Plaça Mercat, se află două clădiri ușor curbate, concepute în stil *modernista*, care formează împreună **Can Casayas**. Această brutărie își trage numele de la **Teatre Principal**, care se află în apropiere, o clădire impozantă în care se organizează spectacole de teatru, operă și concerte (pag. 90). Dacă mergeți pe drumul de lângă teatru, veți ajunge la **Via Roma**, un bulevard denumit și La Rambla după promenada din Barcelona.

BARRÍ SANT MIQUEL

Din Plaça Major, faceți dreapta și veți ajunge pe Carrer Sant Miquel, o stradă pietonală comercială aglomerată, pe care

se află **Museu Fundació Joan March** ● (www.march.es; L–V 10:00–18:30, S 10:30–14:00; tururi ghidate; gratuit). Clădirea impozantă din sec. XVIII, cu scări din marmură și vitralii frumoase, adăpostește o colecție excepțională care a aparținut familiei de bancheri bogați March. Colecția include cca 70 de opere semnate de Picasso, Miró, Dalí, Tàpies și Juan Gris.

Mergând spre nord veți ajunge la biserica **Sant Miquel** (L–S 08:00–12:30, 17:00–19:30, D 10:00–13:30, 17:00–19:30), unde s-a ținut prima slujbă după recucerirea insulei de către creștini. Biserica veche este centrul religios al cartierului, fiind o clădire solidă cu un altar baroc frumos lucrat. Apoi, veți vedea fosta biserică **Sant Antoniet**, în a cărei curte interioară se organizează expoziții temporare de artă (L–S 10:00–13:00, 17:00–20:00), iar pereții și trotuarul din față au devenit o galerie de artă improvizată pentru artiștii amatori locali.

După colț, pe dreapta, se află **Mercat de l'Olivar** ● (www.mercatolivar.com; L–J, 07:00–14:30, V 07:00–20:00, S –15:00),

DINASTIA MARCH

Fundació March a fost înființată în 1955 de dinastia de bancheri bogați March, ca o instituție filantropică dedicată promovării științei și culturii. Veți vedea filiale care aparțin de Banca March în toate Insulele Baleare, iar numele lor este asociat cu numeroase inițiative culturale. Pe lângă cele două muzee mari menționate deja, în Palau March, există o bibliotecă bogată și o arhivă deschisă publicului, iar vara, aici se organizează concerte. Fundația sponsorizează și un program anual dedicat muzicii clasice din sec. XX, cu concerte care se țin în Auditorio din Palma și concerte pe perioada verii în Jardins March de pe Cala Ratjada, unde puteți admira o sculptură modernă superbă. Această dinastie, dedicată investițiilor în comunitatea locală din care provine, acordă anual și premii literare pentru critică și pentru roman scurt.